

Nieuwsbrief

Uitgave juni 2009

Inhoudsopgave

Van de voorzitter
Activiteitenagenda
Velddagen 2009
Hoe het allemaal begon....Léon-Marc PE1RJG
Het museum voor Communicatie
PA3HCM's antennehoek

Van de voorzitter

Beste leden,

ATV op de 70cm band is weer helemaal terug van weggeweest. En dat geldt zeker voor onze regio, want volgens mij is er nergens in Nederland zoveel activiteit op dit gebied als in de omgeving Culemborg! Dat blijkt niet alleen uit de hoeveelheid activiteit die op onze huisfrequentie (144.5375 MHz) valt waar te nemen, maar ook uit de uitslag van de ATV-contest in maart. Onder de 26 deelnemers zijn maar liefst 6 REC-leden:

ATV contest maart 2009 Categorie 70 centimeter						
Plaats	Call	Punten	Best DX	QTH	QRB	Bekerpunten
1	PA9DX	873	PE2TV	JO32GH	100	1000
7	PA1JT	462	PA0ZR	JO22GF	71	529
11	PA3HFN	280	PA0ZR	JO22GF	53	321
18	PD0AV	138	PE1EZU	JO22LE	43	158
22	PA3EGH	76	PE1RXK	JO21WT	39	87
25	PA2RVP	24	PA1JT	JO21QU	12	27

Felicitaties uiteraard voor Martin PA9DX met dit prachtige resultaat. Op 13 en 14 juni is de volgende ATV contest; ik ben benieuwd wat de anderen dan in stelling gaan brengen om Martin te overtreffen. Hi

We hebben weer een paar leuke clubavonden achter de rug. In april heb ik een "antenna systems demonstrator" meegenomen. Hiermee konden allerlei antenne-experimentjes worden gedaan. Diverse beginners hebben staan bouwen en meten, en dat is erg leuk om te zien. In mei hebben Jan PA3EGH en Jan PA1JT de mogelijkheden van het populaire programma Ham Radio De Luxe laten zien.

Op 18 juni staat er geen activiteit op het programma, maar wel kan ik mededelen dat we in de andere zaal zitten. Zo kunnen we kijken hoe die ruimte bevalt. Mochten we ooit de mogelijkheid hebben om te wisselen, dan weten we als club in ieder geval waar we aan toe zijn. 18 Juni is ook de laatste clubavond voor de zomervakantie, de eerstvolgende clubavond is 20 augustus.

Nieuwsbrief

Uitgave juni 2009

Maar voordat we op vakantie gaan, zijn daar eerst nog de velddagen. Deze zijn van 3 t/m 5 juli. De organisatie hiervan draait weer op volle toeren. Michel PDOMAC trekt dit jaar de kar, met ondersteuning van Vic PA0VIC en Jacky NL13436. Op de website kun je het velddag document downloaden. Heb je, je al aangemeld voor de barbecue? En heb je al nagedacht over jouw experiment? Zelf heb ik al wat ludieke ideeën, maar die ga ik natuurlijk niet verklappen!

73`s

Ernest, PA3HCM

Activiteiten agenda

18 juni	Clubavond onderling QSO in het teken van de velddag
3, 4 en 5 juli	REC Velddag 2009
20 augustus	Clubavond onderling QSO
17 september	Lezing " Waar blijft de PEP " door Bob ON9CVD
26 en 27 september	Molenweekend
15 oktober	C2000 (na info Berto PA3HFN)
7 november	Excursie naar het museum voor communicatie in Den Haag.
19 november	Zelfbouwavond (onderwerp nog in te vullen)
13 december	Vossenjacht
17 december	Clubavond " Kerstborrel "

Radio Elektronica Club (REC) Velddagen 2009

Van vrijdagmiddag 3 juli tot en met zondag 5 juli 2009 organiseert de Radio Elektronica Club voor de vijfde keer haar velddagen in de omgeving van Culemborg. Net als voorgaande jaren vindt het evenement plaats op een weiland in de uiterwaarden van de Lek aan de Beusichemsedijk. Op vrijdagavond 3 juli a.s. zal voorzitter Ernest Neijenhuis (PA3HCM) om 20.00 uur lokale tijd de velddagen officieel openen.

Verbindingen, experimenten, vossenjacht...

Op de REC Velddagen 2009 gaat het om de gezelligheid en het maken van verbindingen, maar naar verwachting zullen er ook diverse bijzondere experimenten plaatsvinden. Het organisatie team, bestaande uit Vic (PA0VIC), Jacky (NL-13436) en Michel (PDOMAC), heeft de leden namelijk uitgedaagd een gooi te doen naar de nieuw in het leven geroepen 'REC Trofee'. Uiteraard wordt ook gezorgd voor een 'poedelprijs'.

Voor deelnemers die niet rustig achter hun set kunnen blijven zitten wordt er ook een 80-meter vossenjacht georganiseerd. Een gezellige barbecue met muziek maakt het feest op zaterdagavond compleet; hiervoor dient men zich wel vooraf aan te melden.

Nieuwsbrief

Uitgave juni 2009

Kom langs..... Nee sterker nog doe mee!!!.....

Leden en geïnteresseerden worden uitgenodigd om een kijkje te komen nemen op onze velddaglocatie. Op onze huisfrequentie, 144.5375 MHz, is een inpraatstation actief onder de roepleetters PC6REC.

Er zal ook weer geëxperimenteerd worden met grondgolven welke opgewekt worden door ritmische akoestische golven en antennewater.

Tot ziens op de velddagen.....

Namens het organisatie team,

Michel, PD0MAC

Hoe het allemaal begon..... door Léon-Marc PE1RJG

Tja, en dan heb ik het natuurlijk niet over het ontstaan van de persoon Léon-Marc, want dat is wel duidelijk... hoewel...

Nee, ik heb het, voor de goede orde, over de radiohobby. Roefsie was nog een erg klein onderkruipertje toen het radiovirus al begon te jeuken.

Tot mijn 12e levensjaar woonde ik in het plaatsje Abcoude, in de rook van Amsterdam. Uren kon ik daar zoet zijn met "mijn radioprogramma's". Op mijn zolderkamertje werden met behulp van een cassetterecorder, een walkman en een echte microfoon heel wat cassettebandjes in elkaar geknutseld. Voor de wat jongere generatie onder ons... een cassettebandje is net zoiets als een cd.

Alleen dan met een bagger signaal ruis verhouding, kilometers van dat dunne zwarte spul (de tape) en eindeloos gespoel. O ja, ik vergeet het belangrijkste... kwaliteit "butt". Goed, de echte audio-freaks onder ons beginnen nu hele vergelijkingen over dynamisch bereik van de cd speler, de LP (ook al zoiets ouderwets) en de cassettebandjes, maar die moeten dit maar even slikken...

Goed, ik dwaal zoals gewoonlijk weer eens af...

Ik zat daar dus met mijn bandjes te prutsen en zond deze in mijn fantasie uit over de hele wereld. Indertijd had ik een buurjongen die al een stuk ouder was. Hij was een jaar of 18 en maakte in zijn "home-studio" programma's voor de lokale omroep. Wauw... dat wilde ik ook wel. Als het 's avonds donker was, en ik eigenlijk al hoorde te slapen, luisterde ik of ik zijn programma's (door de muur heen!) kon horen om er zo wat van te leren.

Op een goede dag werd er, vanuit de lagere school waar ik op zat, gezocht naar iemand die op de lokale radio een interview wilde afgeven over een sponsorloop die de school georganiseerd had voor zielige kinderen in Kenia. Ik stond natuurlijk vooraan! Het lot was mij gunstig gezind, want ik werd uitgeloot en mocht op zondagmorgen naar de studio.

Slapeloze nachten! En niet over het feit dat ik eigenlijk helemaal niets wist over die hele sponsorloop, maar meer over het gegeven dat ik graag meer wilde...

Na het interview werd me vriendelijk verteld dat ik vooral moest blijven oefenen, maar dat er voor kinderen van een jaar of 11 toch echt geen ruimte was in de programmering.

Nieuwsbrief Uitgave juni 2009

Op mijn 12^e verhuisde ik (met mijn ouders natuurlijk...) naar Culemborg. Daar aangekomen bleef de radio knagen. Niemand kon me er bij helpen. Op de middelbare school had ik een project opgestart om in de pauzes radioprogramma's te maken voor in de kantine, maar helaas kon dat niet door gaan. De school zag het niet zo zitten om Buma kosten te gaan betalen. De lokale omroep vond me wederom te jong en iemand met een illegale zender kende ik niet...

Hoewel, nog niet. Als bij een wonder kreeg mijn oudere nicht een vriend (en dat bedoel ik even iets minder lullig als dat ik het nu zeg, maar ik weet ook niet hoe ik het anders moet schrijven) die erg veel te maken had gehad met piratenzenders. Achteraf heb ik medelijden met mijn nicht... Op verjaardagen trok ik haar vriendje al gauw weg om hem helemaal uit te horen.

Een aantal verjaardagen verder kreeg ik mijn eerste stapeltje schema's voor het bouwen van een echte "illegale" radiozender. Na wat verwoede soldeer pogingen van mijn kant werd uiteindelijk de hulp ingeroepen van de vriend van mijn nicht. En jawel, voor mijn verjaardag kreeg ik mijn eerste zendertje. Jullie kijken natuurlijk niet vreemd op als ik vertel dat alle andere cadeaus van dat jaar een beetje verdwenen in de achtergrond...

Mijn ouders, niet zo blij met al deze "piraten"ontwikkelingen in huize Roefs, probeerden dit nog enigszins in gecontroleerde banen te leiden. Echter de restrictie dat er buiten geen antenne mocht worden geplaatst vormde geen belemmering voor het uitoefenen van de hobby. Op een houten paal stond midden in mijn kamer een dipool te stralen op de 103.2 FM. Uren, dagen, weken, maanden werd er uitgezonden met een half watt. Het signaal was tot aan de andere kant van Culemborg te horen. Dat wist ik omdat mijn vader in die tijd wel een keer wilde kijken met zijn autoradio hoe ver het draaggolfje kwam. Zijn reactie vergeet ik nooit meer. Na een minuut of 30 kwam hij terug met de mededeling dat het signaal veel te ver kwam en hij geen zin had in de politie.

Misschien motiveerde juist die woorden mij nog meer om er voor te zorgen dat er nog grotere zenders gebouwd werden. Na de middelbare school kwam ik terecht op de MTS Telecommunicatie in Utrecht. Voor de radioliefhebbers onder ons een waar Mekka op het gebied van zendertjes. Ondertussen deed ik ook wat hand en spandiensten voor de lokale omroep van Culemborg en was dus altijd druk bezig met de hobby.

Op school had ik het inmiddels zo voor elkaar dat ik de sleutel van het techniek lokaal had gekregen om in mijn vrije tijd printen te mogen etsen. Deze school heeft er dus onbewust voor gezorgd dat er zeer veel zendertjes door ondergetekende zijn gebouwd.

Inmiddels kende ik Martin v.d. Donk (toen nog PA3EII, inmiddels PA9DX) ook al een aantal jaren. Ik kocht mijn onderdelen bij hem en knutselde veel bij hem. Het mag wel even worden gezegd, hij was het die mij het zetje in de goede richting heeft gegeven! Zijn zenders waren nog interessanter dan de zelfbouw 3 meter zenders die ik had. Hij kon de hele wereld over kletsen. In één woord geweldig! Dat wilde ik dus ook. We bestelden boekjes, oefenopgaven en ik ging op voor mijn c machtiging. Helaas haalde ik het niet. Het staat me bij dat ik 8 vragen fout had en je mocht er volgens mij een stuk of 7 fout hebben.

Nieuwsbrief

Uitgave juni 2009

Toen ik bij Martin kwam om te vertellen dat ik het net niet gehaald had omdat ik 1 fout teveel had, reageerde zijn vader met de tekst: "Je had niet 1 fouten teveel, het waren er 8 teveel... en daar moet je wat aan doen! Je geeft niet op en volgende keer haal je het."

En die kon ik in mijn zak steken. Ik oefende me thuis helemaal suf en om aan de laatste probleempjes te schaven had Martin een afspraak geregeld met Wim Koppelaar. Een iedere zendamateer wel bekend. Aangezien ik zelf nog geen auto kon rijden, bracht mijn broer mij op een goede avond naar het onderkomen van Wim. Gastvrij werd ik ontvangen en na een uur of twee wist ik volgens Wim genoeg om het C-examen te halen. Dat het geen loze woorden waren bleek bij het volgende examen wel, ik slaagde en behaalde mijn C certificaat. En voor mensen die nu nog over die streep getrokken moeten worden... als zelfs ik het kan...

Denk dus niet dat je het niet kunt! Kan niet is dood, wil niet ligt er naast!!!

Inmiddels ben ik al weer een tijdje zendamateer (zo'n 13 jaar) en heb ik er weer heel wat nieuwe avonturen op zitten. In de fik gevlogen zelfbouw mengpanelen, mega grote loopantennes, ontplofende elko's, kromme paneelmeters (bedankt Jan, PA3EGH ;-) rokende oscillatoren en opgeblazen eindtrappen.... Ik heb het allemaal al wel eens mee gemaakt. Maar daarover later meer...

Groet,
Léon-Marc Roefs
PE1RJG

HET MUSEUM VOOR COMMUNICATIE

Op zaterdag 7 november 2009 wordt er voor de REC leden een excursie georganiseerd naar het museum voor communicatie, het vroegere PTT museum in Den Haag. Hoewel het pas sinds 1999 de naam Museum voor Communicatie draagt, bestaat het museum al sinds 1929. In dat jaar werd het Postmuseum opgericht als bedrijfsmuseum van het Staatsbedrijf der PTT. Sinds de Tweede Wereldoorlog is het museum gevestigd aan de Zeestraat, in de voormalige Koninklijke Bazar. Inmiddels is er in het museum veel meer te zien dan de geschiedenis van post en telecommunicatie alleen. Zo maken we tentoonstellingen over zintuigen, over kunst, de maatschappij en de mens.

De entree kosten zijn 7,50 euro voor volwassenen. Het museum is die dag open van 12.00 uur tot 17.00 uur.

Het adres is:
Museum voor Communicatie
Zeestraat 82, 2518 AD Den Haag
T 070 - 330 75 00

Vervoer, probeer zoveel mogelijk te poolen met elkaar. Degene die mee willen maar geen vervoer hebben kunnen dit kenbaar maken bij de redactie

Opgeven deelname voor 30 september 2009. Nader bericht volgt!

Nieuwsbrief

Uitgave juni 2009

Wat is er allemaal te zien!!!

De optische- en elektrische telegrafie beslaat het grootste gedeelte van de bovenverdieping. Hier vind je modellen uit de prehistorie van de datacommunicatie: optische telegraafpalen uit de negentiende eeuw waarmee werden doorgeseind langs de Nederlandse kust. Via de uitvinding van Samuel Morse kom je daarna bij de telex, fax en internet. Gewapend met werkbladen kun je de theorie in praktijk brengen.

Een verdieping lager waan je je in de postzegelhemel. Zalen vol met postzegels uit binnen- en buitenland, netjes alfabetisch geordend per land. Volgens het museum een kleine greep uit de collectie, maar toch al te veel om allemaal te bekijken. Pronkstuk is de Blauwe Mauritius, afkomstig uit Engeland en gedrukt in 1847. In de hele wereld zijn nog maar vier ongestempelde exemplaren te vinden, waarvan er eentje in het Communicatiemuseum ligt. Natuurlijk mag in dit museum de geschiedenis van de telefoon niet ontbreken. Je ziet hier dan ook alle mogelijke varianten; van twee blikjes met een draadje ertussen tot een beeldtelefoon. Tot slot kun je behalve de uitgebreide collectie telefoonkaart de 'ingewanden' van een chip op zo'n kaart bestuderen.

Hé...Hallo!

Communicatie van A tot Z is het thema van de tentoonstelling die tot januari 2000 te zien is in het Communicatiemuseum. Bij iedere letter van het alfabet kun je zelf op een andere manier een bericht overbrengen. Van braille tot lichaamstaal, van muziek tot flessenpost, van kunst tot zintuigen en van het televisienieuws tot spijkerschrift: alles komt aan bod. Ineens wordt duidelijk hoe ons dagelijks leven doorspekt is met communicatie. Als je even niet weet hoe je je bericht in woorden moet uitdrukken dan vind je hier misschien wat leuke alternatieven..

Je kunt zelfs je eigen folder samenstellen en een printje ervan mee naar huis nemen. Je kunt ook meedoen aan themamiddagen, bijvoorbeeld over trommelen, faxen of verhalen vertellen. En altijd al je eigen hoofd op een postzegel willen zien? Dit is je kans! Je kunt namelijk je eigen postzegel ontwerpen.

Tot slot

Het Museum voor Communicatie brengt op allerlei manieren de theorie van het communiceren in de praktijk. Niet alleen kunnen bezoekers van alles zelf doen, maar overal in het museum zijn informatiebladen te vinden, mocht je iets extra's willen lezen over een onderwerp. Tot slot staat bij de receptie een computer waar je je mening over het museum en de tentoonstelling kunt geven. Leuk en interactief tot de laatste snik...

Jan, PA1JT

Nieuwsbrief

Uitgave juni 2009

PA3HCM's ANTENNEHOEK

Antennes blijven tot de verbeelding spreken bij zendamateurs. Daarom brandt Ernest PA3HCM dit jaar zijn vingers aan dit onderwerp, door een reeks artikelen te schrijven in deze nieuwsbrief. In dit tweede deel gaat Ernest in op enkele draadantennes voor de kortegolf.

--

Waarom is de G5RV zo populair? Omdat de meeste zendamateurs slechts plaats hebben voor één langdraadantenne, en dan maar een allbander ophangen, een compromis-antenne. En wat je in de mast hebt hangen is per definitie goed spul. Althans, zo denken volgens mij veel amateur Toegegeven, ik heb zelf ook een G5RV hangen (het model voor 10-80m) en je kunt er leuke verbindingen mee maken.

Nu ben ik zo'n geluksvogel die elke dag wel velddag kan vieren en meerdere draadantennes kwijt kan (zeker in de winter, als het maisveld naast mijn huis leeg is). Samen met Adri PA0RDA heb ik afgelopen winter een 2x 50m dipool ernaast gezet, gevoed met 60 meter kippenladder (1,5mm² VD-draad met rozenclips). De reden om deze antenne erbij te zetten was dat mijn G5RV niet geschikt was voor de 160m band.

En voor de PACC contest zou die 160m band best wel eens handig kunnen zijn.

Omdat ik al wat goede verhalen over deze dipool gehoord had, hebben we dus zo'n antenne gebouwd en in het maisveld gezet, ongeveer parallel aan de G5RV. Maar natuurlijk ga je ook even andere banden proberen op die dipool. En wat blijkt? Op 80m was de antenne wat lastiger te tunen, maar eenmaal aangepast was de ruis een stuk minder, terwijl de signalen nog even hard waren als op de G5RV. Logisch eigenlijk, want de G5RV is behoorlijk breedbandig en er zal dus meer rommel binnenkomen op de ontvanger.

De Q van de 2x50m dipool is veel hoger. Op 40 meter was de antenne makkelijk te tunen, en ook daar minder ruis. Niet dat ruis op 40m veel uitmaakt, want het is daar toch altijd een gekkenhuis HI...

Voor de hogere banden was de antenne duidelijk minder geschikt. Maar ook met de G5RV zijn die banden minder succesvol. Je snapt het al: ik heb het een beetje gehad met die G5RV. Als mijn nieuwe mast er staat, gaat die 2x50 meter dipool erin. En voor de hogere banden zet ik wel ergens een vertical neer. Op de velddag wil ik die 2x 50 meter weer opzetten. Adri PA0RDA en Fred PA4TIM hadden vorig jaar een Zepp gemaakt, misschien dat we die Zepp dit jaar ook weer op kunnen hangen.

Dan kunnen we die twee antennes eens vergelijken. Want dat is het leuke van zo'n velddag: je hebt genoeg ruimte voor meerdere antennes, en dan kun je ze vergelijken onder dezelfde omstandigheden. Dan kun je veel objectiever oordelen. Want je best-DX zegt natuurlijk niet veel over een antenne, meer over geluk en propagatie

Wil je de antennes ook eens uitproberen? Met bijna iedere draad kun je wel een draadantenne maken. Met waslijn bijvoorbeeld, maar dan wel de waslijn waar een staaldraad kern in zit. Of met veldtelefoondraad, daarvan koop je voor een paar euro een legergroene haspel van 200 meter op een radiomarkt. Zelf gebruik ik VD-draad, die zwarte van 1,5mm², alhoewel die op de langere termijn iets uit schijnt te rekken en dus een andere resonantiefrequentie krijgt. Uiteraard geldt wel dat een dikkere geleider doorgaans een beter resultaat geeft. Onderschat de ohmse verliezen niet!

Nieuwsbrief Uitgave juni 2009

De G5RV: 2x 15,5 meter draaddipool met 10,3 meter zelfbouw kippenladder (impedantie ongeveer 600 ohm) als voeding. Commerciële versies worden vaak geleverd met een balun aan het uiteinde van de kippenladder, zodat je er een coaxkabel aan kunt schroeven. Maar tunen over coax is niet zo'n succes. Waarom? Vraag dat op de clubavond van september maar eens aan Bob ON9CVD! Er zijn diverse varianten van de G5RV: kortere versies die vanaf 40m of 20m werken, versies inclusief 6m, versies die ook op 160m werken, enz. Veel mensen hangen de G5RV als een sloper op. Hoewel dit in de praktijk ook aardig werkt, zal de capaciteit tussen de 2 draden toenemen en dus invloed hebben op de resonantiefrequenties en impedantie. Bovendien wordt de antenne dan NOG breedbandiger en zul je waarschijnlijk nog meer ruis krijgen.

De 2x 50m dipool: 2x 50 meter draaddipool, gevoed met een kippenladder. Moeilijker is het niet! Werkt op 160m, 80m en 40m.

De lengte van de kippenladder is niet heel kritisch, maar bepaalt wel de impedantietransformatie en dus hoe makkelijk de antenne te tunen is. In mijn geval had ik er 60m kippenladder aan hangen, wat niet een heel gelukkige maat bleek te zijn. Dus de volgende keer maak ik de kippenladder 10 meter korter of langer.

De Zepp: ik had 'm al genoemd in de vorige nieuwsbrief; het is namelijk een neefje van de J-antenne. Het is een kippenladder van een kwart golflengte, en aan een van de uiteinden een draad van een halve golf. Theoretisch alleen geschikt voor de band waar je 'm voor bouwt, een monoband antenne dus.

